

PROGRAM ROBÓT BUDOWLANYCH

Zawartość opracowania:

Wstęp

1. Położenie
2. Ochrona prawna
3. Zarys dziejów
4. Charakterystyka
5. Stan zachowania
6. Cel działań i zamierzone efekty
7. Izolacja pozioma
8. Inne

GARCZYN

Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja

Rejestr zabytków nieruchomych woj. pomorskiego nr 728 z dn. 21.12.1972

Podstawa prawna:

1. Zlecenie Inwestora
2. Podstawa prawna Ustawa z dnia 07-07-1994r prawo budowlane. t.j. Dz.U. z 2010r nr 243 poz. 1623 z późn. zm.
Ustawa z dnia 23-07-2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Dz.U. nr 162 poz. 1568 z późn. zm. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków, Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, 22 sierpnia 2018, poz. 1609.
3. Materiały wyjściowe
 - wywiad
 - dokumentacja fotograficzna
4. Wizja lokalna

1. Położenie

Budynek kościoła położony jest w zachodniej części wsi, po zachodniej stronie szosy Orle – Pogódki w pobliżu wczesnośredniowiecznego grodziska.

2. Ochrona prawna

Kościół wpisany jest do rejestru zabytków woj. pomorskiego pod **nr 728** z dnia **21.12.1972**

3. Zarys dziejów

Zabytek o dużej wartości architektoniczno – artystycznej i historycznej. Wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego. Historia wsi sięga wczesnych wieków średnich Kościół sąsiaduje z wczesnośredniowiecznym grodziskiem. Parafia wzmiankowana w 1325 roku, erygowana wcześniej. Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny, okresowo pozostawał w rękach luteran. Okresowo był kościołem filialnym parafii Wysin. Wybudowany w 1540 roku, wieża prawdopodobnie wcześniejsza – średniowieczna. Wieś w 1347 roku ponownie była lokowana na prawie chełmińskim. Wzmiankowana w kolejnych wiekach. Siedziba znacznych w Rzeczpospolitej rodów: Garczyńskich, Tuchołków, Brochwicz - Trembeckich, Tempskich i Braunków. Obecna forma – barokowa. Wnętrze bogato wyposażone. Wyposażenie ruchome to: rokokowe ołtarze, konfesjonały, portrety trumienne niegdysiejszych donatorów – właścicieli Garczyna. W ołtarzu gotycka rzeźba Matki Boskiej. Na ścinach polichromie Wł. Drapiewskiego z 1914. Świadek historii Regionu. Architektura reprezentatywna dla niewielkich, pomorskich kościołów. Wyposażenie wnętrza stylistycznie niejednorodne.

4. Charakterystyk

Budynek założony na planie prostokąta z wieżą na osi elewacji wschodniej; jednonawowy, z oddzielną ścianą tęczową prezbiterium flankowanym dwustronnie zakrystiami. Nieorientowany.

Ściany fundamentowe kamienne, obetonowane. Ściany obwodowe, ceglane, tynkowane, malowane. Tynk gładki. Gzymsy, pilastry oścież jasne, pozostałe płaszczyzny żółto – beżowe.

Ściany wewnętrzne pokryte polichromiami, posadzka kamienna z wapienia olandzkiego .

5. Stan zachowania

Czynnikiem destrukcyjnie wpływającym na stan techniczny budynku i wartościowe wyposażenie ruchome oraz polichromie ściennie jest destrukcyjne działanie wody. Ściany przyziemia są zawilgocone, występują na nich wysolenia, odspaja się tynk. Niewłaściwie powłoki malarskie – zewnętrzne i niedrożne odwodnienie działają niszcząca na materię budynku i wyposażenie ruchome budowli.

Mury przyziemia i dolnych partii ścian obwodowych są zawilgocone i zasolone. Widoczne jest destrukcyjne działanie wody i soli. Izolacja pionowa nie spełnia swojej roli. Wilgoć i wysolenia pojawiają się na licu zewnętrznym i wewnętrznym. Odspajający się tynk /?/, łuszcząca się farba i liczne przebarwienia występują na powierzchniach wszystkich elewacji.

Dach po remoncie z wymienionym ceramicznym pokryciem jest w dobrym stanie. Okna współczesne; drewniane, zespolone, otwierane. Obiekt jest przewietrzany. Wyposażenie ruchome jest bogate i po części po konserwacji.

6. Cel działań i zamierzone efekty

W celu zatrzymania niszczącej obiekt wilgoci zakłada się założenie poziomej izolacji wodochronnej – przepony. Ma ona celu odcięcie wspinającej się po murach kapilarnie wody, osuszenie murów i *przygotowanie ich do przeprowadzenia kolejnych prac konserwatorskich oraz poprawę komfortu użytkowania obiektu / w zawilgoconych obiektach występują szkodliwe dla zdrowia ludzi zarodniki grzybów/.*

Działanie to ma na celu powstrzymanie destrukcji i ograniczenie jej skutków oraz przywrócenie wartości artystycznych i estetycznych architektury.

7. Izolacja pozioma

Izolacja pozioma. W celu ochrony obiektu i jego wyposażenia zakłada się założenia wodochronnej izolacji poziomej – przepony chemicznej. Ma ona na celu odcięcie „ wspinającej „ się kapilarnie wody w murach budynku kościoła.

Izolację należy wykonać w murze ceglanym powyżej kamiennego / obetonowanego/ muru fundamentowego.

Działanie to polega na założeniu poziomej chemicznej przepony zatrzymującej transport wody z gruntu i zawilgoconych ścian

fundamentowych w partii muru ceglanego. Prace polegają na dwustronnym i dwurzędowym nawiercaniu otworów w murze i wprowadzeniu w nie izolującego preparatu. Odwierty wykonać w dwóch rzędach – naprzemiennie w odstępach ca 12 cm i pod kątem 45 °. Zaleca się użycia środka **Kisol C renomowanej firmy Remmers** produkującej preparaty do prac konserwatorskich . / lub równoważnego / Prace winny być wykonywane w okresie gdy temperatury nie spadają poniżej +5 °.

Prace wykonać zgodnie z instrukcją producenta pod nadzorem kierownika robót konserwatorskich / konserwatora technologa /

8. Inne

Prace izolacyjne winna wykonać firma mająca doświadczenie przy wykonywaniu prac budowlano – konserwatorskich przy zabytku. Prace należy wykonać pod nadzorem uprawnionego konserwatora technologa

*Planowany zakres prac konserwatorskich nie naruszy zabytkowej wartości obiektu
Planowane prace nie naruszą interesu osób trzecich.*

Prace montażowe wykonana zostaną w obrębie działki kościelnej.

*Prace budowlano - konserwatorskie należy wykonać zgodnie z zasadami BHP
Wszelkie odstępstwa od powyższego Programu należy uzgodnić w z Komisją Konserwatorską*

Po zakończeniu prac wykonać dokumentację powykonawczą z zaleceniami utrzymania i bieżącej konserwacji obiektu.

W programie robót budowlanych do opisanie poszczególnych prac lub zabiegów konserwatorskich użyto nazw własnych produktów. Wynika to z przepisów zawartych w art. 25 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 23-07-2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Uzgodniony z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku program robót budowlanych przy zabytku nieruchomym, określający zakres i sposób ich prowadzenia prac oraz wskazujący niezbędne do zastosowania materiały i technologie. odniesieniu do regulacji przepisów o zamówieniach publicznych dopuszczalne jest za zgodą Zamawiającego oraz kierownika robót konserwatorskich, stosowanie materiałów i technologii równoważnych.

Gdańsk, marzec – kwiecień 2024

